

Budapest Corvinus Egyetem Élelmiszertudományi Kar

Élelmiszeripari Gazdaságtan Tanszék

Béli Géza

A Magyarországi pálinkaforgalmazás dinamikájának gazdaságmatematikai elemzése

A piaci viszonyok megismerése nagyon fontos a gazdaság változásával foglalkozó állami és a közigazgatási szabályozó szervek szempontjából, hiszen a termékek utáni adók hatásának felmérése jelentős mértékben járulhat hozzá a gazdasági szabályozás finomhangolásához.

Minden országnak megvan a nemzeti itala, a mi kincsünk a pálinka. Hagyomány, történelem, nemzeti identitás és országimázs.

A belföldi pálinkapiac elérte a felvevőképességének a határát, amelyet szakmai vélemények szerint nagyban befolyásol a jövedéki szabályokban rögzített nulla forintos adótételű bérfőzés, valamint a magánfőzés keretében előállítható adómentes párlatok összmenyisége.

Napjainkban a pálinka marketingjével és a termék forgalmazásával kapcsolatos szabályozások előkészítésének új célkitűzése, hogy a gazdaság belső törvényszerűségeinek vizsgálatával megtörténjen a pálinka keresletére, kínálatára ható tényezők elemzési módszerének meghatározása, kidolgozása.

Feladatul választottam ennek a munkának a megkezdését. Munkámat nem öncélúnak tervezem, hanem alapvetően módszertani fejlesztést tűztem ki célul, eszközöket szeretnék a döntéshozásra és döntés előkészítéssel foglalkozó szakemberek kezébe adni. Úgy gondolom, hogy ez a módszertani eszköztár a későbbiekben érdemben is segítheti a jelenleginél hatékonyabb véleménycserét a pálinka ágazatban érintett különböző szereplők között.

Feladatomból volt a gazdaság pálinkára ható belső törvényszerűségeinek a vizsgálata, a pálinka jövedéki szabályozásának áttekintése, annak megállapítása, hogy a matematikai, statisztikai és ökonometriai módszertár milyen mértékben hat a pálinka piaci viszonyainak előre jelzésére és feltárására.

Munkám során vizsgálati módszert határoztam meg a pálinka forgalmazásával kapcsolatos lehetséges előrejelzésre, végül értékeltem az eredményeket.

Az új vizsgálati módszerrel megállapítottam, hogy a magyar pálinka előállítói, kereskedői nem reménykedhetnek abban, hogy a egy esetleges szigorúbb szabályozás jelentős mértékű belföldi keresletnövekedést eredményezne, mivel látható, hogy a magyar pálinka piac működésének immanens jellegében alapvető változásokra nem számíthatunk.

Kizárólag a pálinka termelés költség-jövedelem rendszerének hatékonysági tartalékainak tudatos feltárásával, egy célszerű átcsoportosítással lehet új fejlődési pályára terelni a magyar pálinkatermelést, ezzel együtt az értékesítést.

Sajnos a pálinka külpiacokon történő értékesítésére, az előállítók és a kereskedők legnagyobb kíváncsi lenné, az egyéb más italokhoz nagyon jelentősen kötődő szociográfiai-kulturális kapcsolódás miatt a következő években sincs lehetőség.

A bemutatott elemzések arra hívják fel a figyelmet, hogy a legkedvezőbb fejlődési pálya esetén is, a magyar pálinka legfeljebb, egy stabil, kismértékű fejlődés elé néz a mennyiség oldaláról, amely még a jelenleginél nagyobb mértékben követeli meg a pálinkák minőségének a növelését, a pálinkához kötődő pozitív imázs növelését.

Szerencsére ezen a területen nagyon sok pozitív kezdeményezés született, folyamatosan tanúi lehetünk a pálinkával kapcsolatos fogyasztói tudat átpozícionálásának. Úgy gondolom, hogy ez lehet az egyik előrelépés. Nincs lehetőségünk a csodára várni. Ezzel az eszközzel a fejlődési irány meghatározódott, amellyel a jövőben a magyar pálinka számára, így a pálinkatermelő, feldolgozó társadalom számára is – szerény - lehetőség nyílik a kiegyensúlyozott, stabil fejlődés megszerzésére, a meglévőpiaci pozíciók megtartására.

Meggyőződésem, hogy a Corvinus Egyetem Élelmiszertudományi Kara által elindított pálinkamester szakirányú továbbképzési szak ehhez jelentős segítséget nyújt, és talán jó-néhány év múlva arról beszélhetünk, hogy pálinka fejlődési irányának mutatói határozott növekedést jeleznek.

Csak reménykedni tudok benne, hogy ehhez a munkához a szakdolgozatom is hozzájárul, annál is inkább, mivel a továbbgondolását a tudásra szomjazó hallgató részére minden segítséget megadó témavezetőmmel már elhatároztuk.

A dolgozatomba a hagyományok tisztelete miatt a régmúlt nyelvezetében íródott szakirodalmat is idéztem, amellyel külön is foglalkozom.